

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 oktober 2009

WETSONTWERP

**tot wijziging van bepaalde artikelen van de
Basiswet van 12 januari 2005 betreffende
het gevangeniswezen en de rechtspositie van
gedetineerden**

AMENDEMENT

Nr. 1 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 10

Een 1/1 invoegen, luidende:

“1/1 In het eerste lid, worden tussen de woorden “deel te nemen aan” en de woorden “gemeenschappelijke activiteiten”, de woorden “de gemeenschappelijke uitoefening van de eredienst en aan” invoegen.”.

VERANTWOORDING

De door het wetsontwerp voorgestane wijziging van artikel 140, § 2, van de basiswet van 12 januari 2005 zou, mocht ze onverkort worden aangenomen, een achteruitgang betekenen op het vlak van de vrijheid van eredienst voor de gedetineerden in ons land. Voordien bracht een tuchtsanctie niet met zich dat de gestrafte gedetineerde het recht werd ontzegd

Voorgaand document:

Doc 52 **2122/ (2008/2009):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 octobre 2009

PROJET DE LOI

**modifiant certains articles de la Loi de
principes du 12 janvier 2005 concernant
l'administration pénitentiaire ainsi que le
statut juridique des détenus**

AMENDEMENT

N° 1 DE MME NYSSENS

Art. 10

Insérer un 1/1, libellé comme suit:

“1/1. A l'alinéa 1er, insérer les mots “au culte communautaire ainsi qu” entre les mots “à prendre part” et les mots “à des activités de formation communes.”.”.

JUSTIFICATION

La modification de l'article 140 § 2 de la Loi de principes du 12 janvier 2005, par le présent projet de loi, représenterait un recul en matière de liberté de culte assurée aux détenus de notre pays, si elle devait être adoptée telle quelle. Auparavant, l'existence d'une sanction disciplinaire ne privait pas le détenu puni du droit d'exercer sa liberté de culte à un niveau

Document précédent:

Doc 52 **2122/ (2008/2009):**
001: Projet de loi.

zijn vrijheid van eredienst te beoefenen in gemeenschappelijk verband, omdat de gemeenschappelijke activiteiten die tot de vrijheid van eredienst behoren niet vallen onder de regeling van de verboden gemeenschappelijke activiteiten voor de met een tuchtstraf gestrafte gedetineerde. Het wetsontwerp doet afbreuk aan die feitelijke situatie en verbiedt die deelname aan de gedetineerden die een tuchtstraf kregen opgelegd.

De strengheid van die sanctie wordt verzacht door het tweede door het wetsontwerp ingevoegde lid, maar dat lid waarborgt de gedetineerde alleen een individuele beoefening van de eredienst. Die bepaling is welgekomen, maar lijkt ontoereikend.

Het lijkt immers buitensporig iedere gemeenschappelijke eredienstactiviteit *a priori* te verbieden onder het voorwendsel dat tuchtsancties werden opgelegd én zonder dat aan de gevangenisdirecteur een bevoegdheid kan worden verleend om over elk geval apart te oordelen – iets wat thans wel het geval is. Al valt het te begrijpen dat veiligheidsvereisten gegronde redenen zijn om de vrijheid van eredienst in gemeenschappelijk verband te beperken, toch zou het overdreven zijn die deelname systematisch te verbieden. De directeur moet een met een tuchtstraf gestrafte gedetineerde kunnen toestaan deel te nemen aan die activiteiten als hij ervan uitgaat dat zulks geen enkel gevaar met zich brengt. In het andere geval zou hij hem die deelname kunnen verbieden bij een met redenen omklede beslissing. Een dergelijke regeling zou beter stroken met artikel 9 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950 en met artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 16 december 1966.

Dat is het doel van dit amendement.

collectif – les activités communes relevant de la liberté de culte n'étant pas comprises dans les activités communes interdites au détenu sous régime disciplinaire. Le projet de loi revient sur cet état de fait et interdit cette participation aux détenus sous régime disciplinaire.

Le deuxième alinéa, tel qu'introduit par le projet de loi, atténue la sévérité de cette sanction, mais ne garantit au détenu qu'une pratique individuelle du culte. Cette disposition est bienvenue mais ne semble pas suffisante.

En effet, prohiber *a priori* toute activité de culte en commun sous le prétexte de sanctions disciplinaires, sans qu'un pouvoir d'appréciation au cas par cas puisse être conféré au directeur de prison – ce qui est actuellement le cas –, semble disproportionné. En effet, si l'on peut admettre que des impératifs de sécurité soient des motifs légitimes pour restreindre la liberté de culte en commun, une interdiction systématique de cette participation serait disproportionnée. Le directeur doit pouvoir accorder au détenu sous régime disciplinaire le droit de participer à ces activités s'il estime que cela ne représente aucun danger. En cas contraire, il pourrait le lui interdire par décision dûment motivée. Un tel système respecterait mieux l'article 9 de la CEDH et l'article 18 du PIDCP.

Tel est l'objectif du présent amendement.

Clotilde NYSENS (cdH)